

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 46. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Ülésezett a MÁÉRT

A magyar–szerb megbékélést és a nemrég véget ért észak-amerikai körútját mondta az elmúlt év két legfontosabb nemzetpolitikai eseményének Áder János köztársasági elnök a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) XII. ülésének résztvevői előtt a Sándor-palotában, ahol csütörtök este fogadáson köszöntötte őket. A MÁÉRT ülésén üdvözlő beszédében Orbán Viktor miniszterelnök elmondta, várhatóan a jövő tavaszi parlamenti választás után jelentősen enyhülni fog az az ellenszél, amelyben kormánya az elmúlt három és fél évben végezte munkáját. A kormányfő a MÁÉRT XII. ülésén a Parlamentben azt is mondta: a Kárpát-medencében élő magyarság számíthat arra, hogy egy sikeres anyaország áll majd a háta mögött a következő években. Orbán Viktor beszédében kijelentette: bármi is lesz a következő magyarországi parlamenti választás eredménye, az elég valószínűnek tűnik, hogy az ebben a ciklusban lefektetett alkotmányos alapok „nem lesznek fölszedhetők”, ezzel számolhatnak a határon túli magyarok is. A tanácskozás végén a testület tagszervezetei egyhangúlag, valamennyi külhoni magyar résztvevő és magyarországi parlamenti párt aláírásával fogadták el a Magyar Állandó Értekezlet XII. ülésének zárónyilatkozatát. A dokumentum többek között rögzíti, hogy 2014 az egységes magyar nemzet közjogi kiteljesedésének éve lesz. A magyar nemzet most be tudja teljesíteni azt a feladatot, amely történelmi okok miatt előtte áll: a közös ügyekben közös döntést hozni, hogy a nemzet egységét megszilárdíthassák. Az aláírók üdvözlik, hogy az Országgyűlés 2012 novemberében elfogadta a választójogi törvény módosítását, amely szerint a magyar állampolgársággal rendelkező külhoni magyarok is részt vehetnek a magyarországi választásokon. Fontos feladatnak tekintik, hogy a külhoni magyar állampolgárok megfelelő tájékoztatást kapjanak a regisztráció folyamatáról és a választási eljárásról annak érdekében, hogy minél többen részt vegyenek a választásokon. Sikeresnek ítélték a „2013 a külhoni magyar kisiskolások éve” programot, amely az előző évben az óvodás korosztálynál megkezdett munka folytatásaként a kisiskolásoknál ért el számottevő eredményeket az óvodai-iskolai átmenet, az iskolai beiratkozások, valamint az alapfokú iskolák minőségének javításánál. Megállapodtak abban, hogy 2014-ben az év programja keretében a külhoni magyar fiatalok tehetségének kibontakoztatása a cél. A zárónyilatkozat – amely „nemzetrészenként tartalmazza a legfontosabb megoldandó kérdéseket” – rögzíti, hogy a résztvevők tiltakoznak minden olyan területi és közigazgatási átalakítás ellen, amely – az érvényben levő európai normákat figyelmen kívül hagyva – hátrányosan érinti az erdélyi magyar közösséget. Támogatnak minden olyan törekvést, amely a szolidaritás és a szubszidiaritás elveit követve segíti az erdélyi magyarság közösségként megmaradását, továbbá meggyőződésüket fejezik ki, hogy a szülőföldjükön való boldogulásuk garanciája a közösségi autonómiák közjogi rendszere.

Ülésezett a Magyar Diaszpóra Tanács

Magyarországnak és Európának is egységre van szüksége alapvető, elemi kérdésekben ahhoz, hogy sikeres lehessen – hangsúlyozta Orbán Viktor a Magyar Diaszpóra Tanács III.

ülésén. A kormányfő a mintegy száz résztvevő előtt tartott beszédében kijelentette: Magyarország megadta válaszát a nyugati civilizáció válságára, és abban bízunk, hogy ez egy jó válasz volt. Szerinte ugyanis az eltelt három évben az ország olyan teljesítményt ért el, amelyet az ellenfelek is sikeresnek minősítettek az elmúlt időben. Orbán Viktor a Magyar Diaszpóra Tanács képviselőin keresztül a jövő évi magyarországi parlamenti választáson való részvételre – illetve az azt megelőző regisztrációra – biztatta a diaszpórában élő magyarokat. A kormányfő szavai szerint így közjogi értelemben visszakapcsolódhatnak majd a nemzet vérkeringésébe. „Közös felelősség, hogy ne tékozzunk el mindazokat az esélyeket, amelyeket nagyon nehéz, izzadságos és verejtékes munkával” az elmúlt három évben sikerült elérni – mondta. Üdvözölte továbbá, hogy fontos nemzetpolitikai kérdésekben egyetértés mutatkozik a magyar politikai élet meghatározó szereplői között. Példaként említette a kettős állampolgárságról szóló törvényt és a közelmúltban tartott Székelyek Nagy Menetelését. Semjén Zsolt bejelentette, duplájára növeli a kormány a diaszpórának indított Kőrösi Csoma Sándor program ösztöndíjasainak számát. A nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes elmondta: így mintegy száz ösztöndíjas utazik majd a diaszpóra területeire, hogy az ott élő magyarságot segítse. Semjén Zsolt bejelentette azt is: Mikes Kelemen-program indul, amelynek célja, hogy a diaszpóra területein fellelhető, a megsemmisülés, elkallódás által fenyegetett könyvtári hagyatékot összegyűjtsék. Ehhez első körben hét nagy raktárt bérelnek Ausztráliától Kanadáig, ahol összegyűjtik a fellelhető hagyatékot, és ami ennek megfelelő típusú, azt az Országos Széchényi Könyvtárban helyezik el, ami pedig nem ilyen jellegű, azt Kárpát-medencei iskoláknak juttatják el. Semjén Zsolt szólt még a tárgyi örökség mentéséről, dokumentálásáról a Julianus-program keretében. Beszámolt arról is, hogy óriási sikere van az állampolgárság kiterjesztésének, a nemzet közjogi egyesítésének. Felidézte: a folyamat megerősítésére, segítésére további ötven konzult küldtek világszerte a nagykövetségekre, konzulátusokra.

Hiánypótló tankönyv a nemzetpolitikáról

A közigazgatási képzés részévé vált a nemzetpolitika - jelentette ki Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a Nemzetpolitikai alapismeretek című kötet budapesti bemutatóján. A kormányfő nemzetpolitikáért felelős helyettese azt mondta, a világon elsőként született olyan tankönyv, ami a nemzetpolitikáról szól. A kötetet, amelynek összefoglalója a közigazgatási alapvizsga része, elsősorban a közigazgatásban dolgozóknak szánják, de a külföldi magyarságnak is ajánlják, mivel ezáltal pontosan tudni fogják, a magyar közigazgatásban milyen szerepe van ennek a területnek, és milyen elvárásokat támaszthatnak a mindenkori kormánnyal szemben. A kötet pontosan követi a Magyar Állandó Értekezlet által elfogadott nemzetstratégia iránymutatását - jegyezte meg Semjén Zsolt. A könyv teljességre törekedve, tudományos jelleggel nyolc fejezetben tekinti át történelmi, közigazgatási és nemzetstratégiai szempontból az egyes témákat, tisztáz alapfogalmakat, nemzetközi jogi aspektusokat. Foglalkozik az egyéni és a kollektív jogok kérdésével is, egyfajta „szellemi vértet ad” - hangzott el. Semjén Zsolt hangsúlyozta,

hogy a kisebbségek jogai emberi jogok a közösségek szintjén, és az egyéni és kollektív jogok nem állíthatók szembe egymással. Kiemelte, hogy a kiadvány az autonómia kérdését részletesen tárgyalja, végighalad a szomszédos országok történelmén, körképet ad a Kárpát-medence viszonyairól. Répás Zsuzsanna, nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár azt hangsúlyozta, a könyv része annak a megújulásnak, amely az elmúlt három és fél évben történt Magyarországon. A nemzetpolitika is megújult, nyitva a külhoni nemzettársak, a Kárpát-medence és a diaszpóra magyarsága felé. A politikai nyitáshoz az államigazgatásban is szükséges a gondolkodásmód megváltozása, és akkor tudják élővé tenni a külhoni magyarokkal való kapcsolattartást, ha ez az újfajta gondolkodásmód részévé válik az államigazgatásnak is - magyarázta. Megjegyezte ugyanakkor: a könyv mindenkinek érdekes lehet, aki érdeklődik a külhoni magyarság iránt. Kántor Zoltán, a kötet kidolgozásában közreműködő Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója elmondta, hogy olyan honlap is készült az MTA-val közösen, amely megkönnyíti a nemzetpolitika oktatását.

Segítenek a regisztrációban

Alig négy percet vett igénybe, hogy Toró T. Tibor az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke a világhálón regisztráljon a magyarországi választási névjegyzékbe, a Néppárt és az Erdélyi Nemzeti Tanács közös kolozsvári sajtótájékoztatóján. Az EMNP elnöke közölte: pártja és az EMNT nemzetpolitikai jelentőségű feladatnak tekinti a magyarországi választási regisztrációt, mint a honosításban való segédkezést, és mindkét szervezet segíteni fog a regisztrációban és a választásra jogosultak mozgósításában. Toró T. Tibor ugyanakkor hangsúlyozta: nem tekintik politikai vetélkedőnek a regisztrációs folyamatot. „Ezen a téren is – akárcsak Székelyek Nagy Menetelése alkalmával – helye van az együttműködésnek” – szögezte le Toró T. Tibor. A pártelnök kifejtette: az erdélyi magyarok a regisztrációval, majd a választásokon való nagyarányú részvétellel jelezhetik, hogy fontosak számukra az utóbbi évek nemzetpolitikai fejleményei. Toró ugyanakkor elmondta: a Néppárt elnöksége november 4-i ülésén Ferencz Attilát, a korábbi kézdivásárhelyi alpolgármestert bízta meg a regisztrációs biztosi szerepkör ellátásával. Ferencz Attila emlékeztetett arra, hogy az EMNT-irodáknak működő demokráciaközpontok két éve dolgoznak együtt a magyar külképviseletekkel a honosítási folyamatban, a regisztrációban való segítség pedig már elkezdődött: közel harminc irodában úrlapokat bocsátanak az emberek rendelkezésére, a november elsejétől beindult online regisztráció lehetőségére is felhívják a figyelmet, igény esetén pedig házhoz is mennek.

Február elején nyújtáná be a parlamentben autonómiatervezetét az RMDSZ

Az RMDSZ december végéig közvitára bocsátja Székelyföld területi autonómiájának a törvénytervezetét, és arra készül, hogy azt február elején nyújtja be a parlamentben – nyilatkozta az MTI-nek Kelemen Hunor RMDSZ-elnök a szövetség Kulturális Autonómiatanácsa szombati kolozsvári ülése előtt. Jelenleg szakemberekkel dolgoznak a tervezeten, amely a dél-tiroli autonómiamodellt tekinti kiindulópontjának. „December végéig befejezzük a műhelymunkát, és közvitára bocsátjuk a dokumentumot. A közvitában más politikai szervezetek, civil szervezetek, egyházak, bárki kifejtheti az álláspontját. Szándékaink szerint a februárban kezdődő tavaszi ülészak legelején terjesztjük be a tervezetet a parlamentben” – mondta Kelemen Hunor. Az RMDSZ elnöke a Kulturális Autonómia Tanács előtt tartott politikai beszámolójában is kitért a törvényalkotás kérdésére. Kijelentette, a román társadalom meggyőzése nélkül esélytelen az autonómiaküzdelem. „Sem Brüsszel, sem Moszkva, sem Washington, sem Budapest nem fogja elhozni nekünk az autonómiát” – tette hozzá. Emlékeztetett arra, hogy az 1990-es években a román társadalom a nyelvi jogokat is hasonló határozottsággal utasította el, mint most az autonómiát, ám „bölcs és kiegyensúlyozott párbeszéddel” sikerült törvénybe iktatni a nyelvi jogokat. Kelemen Hunor azt is megemlítette, hogy az RMDSZ ma azért is küzd, hogy ne vegye elő a parlament a hét évvel ezelőtt – még a Tariceanu-kormány által – beterjesztett kisebbségi törvénytervezetet, melynek a kisebbségek kulturális autonómiáját kellene intézményesítenie. Félő ugyanis, hogy a parlamentben elakadt törvényt csak a kulturális autonómiára vonatkozó fejezet nélkül lehetne elfogadtatni a törvényhozással. Az RMDSZ elnöke elképzelhetőnek nevezte, hogy 2014 tavaszán szétesik a román kormánykoalíció, és az RMDSZ kormányra lépésének a kérdése is felmerül. Kelemen Hunor szerint valamennyi lehetséges forgatókönyvvel számolni kell. Az is megtörténhet, hogy az RMDSZ az új helyzetben is ellenzékben marad, de az is, hogy kormányra lép, vagy a parlamentben támogat egy kisebbségi kormányzást.

Nem valószínű, hogy december 8-án népszavazások legyenek a régiókról

Valószínűleg nem sikerül tartani az eredeti ütemtervet a fejlesztési régiókról szóló, az RMDSZ által kezdeményezett megyei szintű népszavazások ügyében. Hargita és Kovászna megyében a megyei önkormányzatok jövő héten határoznak a népszavazás kiírásáról, de tudomásuk szerint ezeket a határozatokat megtámadják a prefektusok; Maros, Szatmár, Szilágy és Bihar megye önkormányzatában nincs többsége az RMDSZ-nek, az eddigi tárgyalások alapján pedig az körvonalazódik, hogy a román pártok képviselői nem fogják megszavazni a decemberi népszavazás kiírását – számolt be az MTI-nek a régiós népszavazások helyzetéről Kelemen Hunor. Az RMDSZ elnöke a Kulturális Autonómia Tanács ülésén elmondta, a régióátalakítás területén is sikerült felmutatni a magyar

közakaratot, hiszen két hét alatt 170 ezer támogató aláírást sikerült összegyűjteni az érintett megyékben a népszavazási kezdeményezés támogatására.

Meg kell szólítani a román társadalmat

A Krónika Kántor Zoltánnal, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatójával készített interjút a Székelyek Nagy Menetelése kapcsán. Kántor Zoltán kifejtette: „A menetelés, a tüntetések több célt szolgálnak: egyrészt mobilizálják saját közösségüket, másrészt jelzés az államnak és a többségi társadalomnak, harmadrészt pedig a nemzetközi közvéleményt is eléri üzenetükkel. A hírekből hallottuk, hogy a menetelés szervezői már a következő lépéseken gondolkodnak. A tömeges politikai cselekvések mindenképpen az autonómia elérésének eszköztárához tartoznak. Ne feledkezzünk viszont meg a román többség érzékeny tételéről sem. Fontos szerepet játszott a menetelés az autonómia-kérdés (újbóli) tematizálásában. A román társadalomnak és politikumnak is el kell magyarázni, mit is szeretnének az erdélyi magyarok, miért tekintik jogosnak az autonómia igénylését”. A Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója hozzátette: „nagyon fontos, hogy a politikai elit meggyőzése mellett a román társadalom szélesebb rétegeire, a közvéleményre is kellő figyelem fordítódjon. Ha meg lehetne szólítani a román társadalom véleményformálóit, a központi sajtó egyes orgánumaiban építő jellegű párbeszéd folyna a témáról, nem lenne tabutéma többé a kérdés, akkor elmondhatnánk, hogy nagy előrelépés történt és a román döntéshozók hozzáállásában is változás állna be. Jelenleg ugyanis a román közvélemény szemében értelmezhetetlen az autonómia fogalma, könnyen összemossák az elszakadással, ha pedig minden általuk ismert vezető politikus és újságíró ebben erősíti meg őket, akkor ne csodálkozzunk, ha nem mutatnak empátiát ezen a téren. A közvélemény nyitottabbá válására azonban a politika is reagálna.”

Meggyőző MKP-fölény a megyei önkormányzati választásokon

Fennakadások nélkül, a várakozásoknak megfelelően alacsony részvétel mellett fejeződtek be szombaton Szlovákiában a megyei választások. A nagyszombati megyében - az egyetlenben, ahol magyar megyefőnök-jelöltek is indultak - Berényi József bejutott a második fordulóra. Az MKP elnöke óriási sikernek értékelte az MKP által elért eredményt. Elmondta: azon kívül, hogy személyében magyar jelöltnek sikerült bejutnia a második fordulóra, pártja országosan is óriási eredményt könyvelhet el, hiszen az eddigi összesítés alapján úgy tűnik, több megyei képviselőjük lesz, mint a megyei választások előtt. Nagy József (Most-Híd), Berényi József egyik ellenfele a választás eredményével kapcsolatban azt mondta: nagyon szoros eredményt hozott a voksolás, és a második fordulóban pártja támogatni kívánja a továbbjutott magyar jelöltet, Berényi Józsefet. A megyei választások első fordulójára megmérettetés és presztízscsata is volt egyben a magyar szavazatokat megcélzó két párt között, e tekintetben az MKP csaknem négyszer annyi mandátumot

gyűjtött, mint a Most-Híd. Ha csupán a száraz statisztikai adatokat nézzük, akkor 37:16 volna az arány, a Most-Híd vegyespárt azonban a csak szlovákok által lakott járásokban is indult, szlovák jelölteket is állított, míg a Magyar Közösség Pártjának esetében csak magyar jelöltekről volt szó, akik kizárólag a magyarok által lakott régiókban, járásokban indultak. Ha csak a magyar jelöltekre és az általuk lakott régiókra tekintünk, akkor hivatalosan 37:11 az arány az MKP javára, valójában a Szenci járásban indult Gujber László az MKP aktív tagja, valamint a Lévai járásban mandátumot szerzett Cseri Zita végig az MKP-val kampányolt, minden bizonnyal egy frakcióban ül majd az MKP-sokkal is Nyitra megye önkormányzatában. A járások közül csupán a pozsonyiban előzte meg a Most-Híd az MKP-t. Besztercebánya megye volt az egyetlen, ahol sikerült megyei szintű együttműködést kialakítani az MKP-nak és a Hídnek. A megegyezés értelmében a Rimaszombati járásban a lehetséges 6 képviselői helyre mindkét párt 4-4, a Losonci járásban lehetséges 5 helyre 3-3, a Nagykürtösi és a Nagyrócei járásban megszerezhető 3-3 helyre pedig 1-1 képviselőjelöltet állított. Az együttműködés azonban nem hozta a várt eredményt: a Hídnek egyetlen képviselője sem lesz a megyei képviselő-testületben, az MKP-s képviselők száma pedig nyolcra ötökre csökkent. Az eredményeket tekintve helytállónak bizonyult az MKP-nak az a kiinduló javaslata, hogy azokban a körzetekben, ahol a magyarok többségben vannak, induljon teljes listával mindkét párt, ahol pedig kevesebben vannak, mint a szlovákok, szülessen megegyezés. Mindhárom magyar többségű körzetben (Dunaszerdahely, Komárom, Párkány) a két párt vitte el egymással szemben indulva is az összes mandátumot, sőt – meglepetésre – ez még az alig 40 százalékos lakosságú Galántai járásban is így történt.

A vajdasági képviselőház elnöke ellenzi a helyi televízió- és rádióadók privatizálását

Ellenzi a helyi televízió- és rádióadók privatizálását Pásztor István, a vajdasági képviselőház és a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke. A politikus a Szabadkai Rádióban beszélt a magánosításról éppen az adott rádióadó privatizációja kapcsán. Pásztor szerint nem igaz, hogy a helyi adók privatizációja európai uniós gyakorlat. A politikus magyarországi példákat hozott fel állítása bizonyítására, és azt mondta, hogy Magyarországon több mint 300 helyi médium alapítója a helyi önkormányzat. „Biztosítani kell a helyi közszolgálati elektronikus média fennmaradását, nem szabad ezeket privatizálni, mert a gyakorlat azt mutatja, hogy a privatizáció után egyik sem marad fenn hat hónapnál tovább” - hangsúlyozta Pásztor. Kiemelte, hogy a vonatkozó törvények is ellentmondanak egymásnak, mert „a helyi önkormányzatokról szóló törvény lehetővé teszi, hogy az önkormányzat elektronikus sajtóorgánumot alapítson. Ha alapíthat, akkor miért nem tarthatja azt meg” - fogalmazott a vajdasági magyar politikus. A 45 éve működő Szabadkai Rádió közszolgálati feladatokat lát el, magyar, szerb, horvát, német és bunyevác nyelven sugározza műsorát.

A tartományi parlament elfogadta a Vajdaság pénzeléséről szóló platformot

A vajdasági parlament képviselői péntek este elfogadták a tartomány pénzeléséről szóló törvény kidolgozásával kapcsolatos platformot, amely alapul szolgálhat a köztársasági hatóságokkal folytatott tárgyalások során. A platform szövegét a kormánykoalíció 63 képviselője támogatta, az ellenzék 22 képviselője pedig nemmel szavazott a javaslatra. Bojan Pajtic, a vajdasági kormány elnöke szerint az elfogadott platform kiindulópont arra vonatkozólag, hogy a jövőben elkerüljék a költségvetés meghozatalakor felmerülő feszültségeket. Pásztor István tartományi házelnök leszögezte, Vajdaságot minden évben megrövidítik az alkotmányban a tartomány számára előírányzott eszközök egy részével, így 2007 januárja óta már 100 milliárd dinárt nem kapott meg Vajdaság az öt megillető költségvetési pénzekből. A maratoni hosszúságú parlamenti vita után elfogadott platformot a Demokrata Párt (DS), a Vajdasági Szociáldemokrata Liga (LSV) és a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) tartományi kormánykoalíciója terjesztette be, s ebben többek között azt javasolják, hogy a Vajdaságban begyűjtött adók maradjanak is a tartományban. Továbbá javasolják azt is, hogy a forgalmi adó és a jövedéki adó összegét a vajdasági hatóságok gyűjtsék be a tartomány területén, s csak a köztársaságot megillető részt továbbítsák Belgrádnak. Korábban Pék Zoltán, a belgrádi parlamenti pénzügyi bizottság tagja kifejtette, hogy A 2014-re vonatkozó költségvetési tervezet szerint Vajdaságot ismét megfosztják annak a pénzösszegnek egy részétől, amely az alkotmány szerint megilletné: „Ami Vajdaságot illeti, sajnos eszerint a törvénytervezet szerint Vajdaság nem kapja meg azt a hét százalékot, ami jár neki. A tervezet szerint Vajdaság 40 milliárd dinárt kap majd, holott mintegy 56 milliárdot kellene kapnia. A különbség 16 milliárd, amit a nagyberuházásokra szánának”.

Felavatták a magyar főiskola felújított épületét Beregszászon

Győzelemmel ér fel az, hogy 11 évig tartó munka után befejeződött a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola impozáns épületének a felújítása - jelentette ki péntek este Beregszászon Németh Zsolt, a Külügyminisztérium parlamenti államtitkára a főiskola megújult épületének átadási ünnepségén. Avató beszédében Németh Zsolt, aki kétnapos hivatalos látogatást tett Kárpátalján, hangsúlyozta: Beregszász és Kárpátalja magyarsága 70 év után eredeti formájában kapta vissza a magyar főiskolának otthont adó egykori Magyar Királyi Törvényház épületét. Ennek 11 évig tartó felújításában, amelynek utolsó fázisa a tetőszerkezet és a homlokzat helyreállítása volt, kivette a részét az egész kárpát-medencei magyarság - tette hozzá. Megjegyezte: arról, hogy milyen össznemzeti vállalkozás volt a főiskola épületének helyreállítása, évtizedekig fognak tanúskodni azok a tanterem-elnevezések, amelyek a felújításukat anyagilag támogató magyarországi megyéknek, önkormányzatoknak, Kárpát-medencei városoknak a neveit viselik. Ünnepi

beszédében Brenzovics László, a beregszászi magyar főiskolát működtető A Kárpátaljai Magyar Felsőoktatásért Alapítvány elnöke, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) alelnöke rámutatott, az összefogás nagyságát az jelzi, hogy az ezer diákot oktató főiskola felújításához 100 önkormányzat és mintegy 2500 magánszemély járult hozzá anyagilag.

A főiskola felújított épületének átadását megelőzően Német Zsolt megbeszélést folytatott Ivan Balogával, a Kárpátalja megyei tanács elnökével és Olekszandr Ledidával, a megye kormányzójával. A külügyi államtitkár kijelentette: folytatódni fog az együttműködés Kárpátaljával a Keleti Partnerség Programja keretében, mivel sikerrel zárult a magyarországi támogatással megvalósított fejlesztések első szakasza. Sikeresen teljesült az a megállapodás, amelyet másfél éve kötött a Külügyminisztérium és Kárpátalja megye arról, hogy a Keleti Partnerség Programjának keretében – Magyarország és Ukrajna egyaránt egymillió dolláros hozzájárulásával – 56 oktatási és művelődési intézményt újítanak fel Kárpátalján. Mint mondta, a projekt egyedülállónak tekinthető, hiszen ilyen feszített ütemben még Magyarországon is nehéz lett volna teljesíteni ezt a nehéz feladatot. Kiemelte: a projekt második szakaszában mindenképp a beregszászi levéltár épületének a felújítására kellene összpontosítani, hiszen – mint fogalmazott – itt a Kárpát-medence egyik legértékesebb levéltáráról van szó. A programba más létesítményeket is be lehetne majd vonni – tette hozzá. Ivan Baloga köszönetet mondott Németh Zsoltnak és a magyar kormányának a Kárpátaljának nyújtott támogatásért, s azért, hogy a magyar kormány a szíven viseli a kárpátaljai szociális problémák megoldásának az ügyét. Hozzátette: nagyon hálásak Magyarországnak azon települések lakói, amelyeknek az oktatási és közművelődési intézményeit felújították a Keleti Partnerség Programjának keretében.

Kövér: Tiszteletet és erkölcsi elégtételt adni nem gyengeség

Azt kérjük az ukrán államtól, hogy értékelje a kárpátaljai magyar áldozatok sztálinizmus alatti szenvedéseit - mondta Kövér László, az Országgyűlés elnöke a sztálini terror kárpátaljai magyar áldozatairól tartott megemlékezést megnyitó beszédében pénteken az Országházban. Amikor tiszteletet és bántatlanságot kérünk emlékműveinknek, nem kérünk semmi olyasmit, ami ne illesse meg minden népet és nemzetet bárhol a világon. Amikor magyar nyelvű tankönyvet kérünk a kárpátaljai magyaroknak, nem kérünk olyasmit, ami ne járna minden szabad embernek. Tiszteletet adni és erkölcsi elégtételt nyújtani sohasem a gyengeség, hanem az erő jele - hangsúlyozta. Úgy fogalmazott: „kérjük az ukrán állam vezetőit, legyenek erősek és nyújtsanak erkölcsi elégtételt a kommunista népiirtások kárpátaljai magyar áldozataiért”. Mint mondta, a benesi dekrétumok jogi hatályának fenntartásával a kollektív bűnösség elvét fenntartó Európai Unióval kapcsolatban „erkölcsi értelemben nekünk, magyaroknak már nincsenek illúzióink”. Ezért tartjuk Ukrajna számára elsősorban józan önérdek és önbecsülés kérdésének a kárpátaljai magyarság megkövetését, mert „nem lehet erős gazdaságilag és politikailag egy állam, amely morálisan egyébként erőtlenség” - mutatott rá. Kövér László utalt arra: a történészek feladata kutatni és bemutatni, a túlélők lehetősége személyes tanúságtétellel felidézni a

kárpátaljai magyarság 1944 utáni kálváriáját. „A mai magyar politikusoknak pedig az a feladata, hogy a magyarságot többé soha, sehol, semmilyen körülmények között ne érhesse olyan csapás, mint amilyen a kárpátaljai honfitársainkat érte” - állapította meg. Kiemelte: azért kell emlékezni a magyar áldozatokra, „mert sem ők, sem túlélő hozzátartozóik az elmúlt hét évtizedben a külvilágtól semmiféle anyagi vagy erkölcsi elégtételt nem kaptak. Az emlékezés az egyetlen elégtétel, amit megkaphatnak, és ezt az elégtételt csak mi, mai magyarok adhatjuk meg nekik.” Beszélte arról is, hogy a kárpátaljai magyarok elleni népiirtás a kommunista ideológia álcája alatt zajlott, az ideológiai álca azonban valójában a faji leszámolást, a magyarok elleni etnocídiumot volt hivatott leplezni. A kárpátaljai magyar férfiak csak akkor kerülhették el az elhurcolást és a halált, ha szlováknak vagy ruszinnak vallották magukat - fűzte hozzá. A megemlékezés keretében Kövér László erre az alkalomra készített kitüntetést nyújtott át Gulácsy Lajosnak, nyugalmazott református püspöknek.

